

Verkeersdrama Veiligheidsexpert kraakt, na zwaar ongeluk, lukrake, onlogische weginrichting in Oost 'Deze kade is niet gevaarlijk, hij is gevaarlijk gemáákt'

Stadsdeel Oost maakt een puinhoop van de inrichting van de Veemkade. Volgens veiligheidsdeskundige Marnix Eysink Smeets was het wachten op ongelukken. 'De gebruiker telt niet meer mee.'

MARC KRUYSWIJK

Het is een labbekakkerige lappendeken. Paaltjes in soorten en maten. Belijningen die ineens stoppen, om honderd meter verder weer door te gaan. Straatmeubilair dat bijna willekeurig op de kade lijkt te zijn neergekwakt. "De kade is niet gevaarlijk, hij is gevaarlijk gemáákt."

Wie met Marnix Eysink Smeets over de Veemkade loopt, gaat de straat hier met andere ogen bekijken. De lector veiligheidsbeleving van hogeschool Inholland, specialist op het gebied van veiligheidsbeleving, kan de laatste weken zijn ogen bijna niet geloven als hij ziet wat er gebeurt op de kade waar hij nagenoeg iedere dag zelf overheen fiets of wandelt. "Echt, ze hebben maar wat gedaan. Het stadsdeel denkt niet na over de inrichting, ze laten er technuten op los die maar wat doen. De gebruiker telt helemaal niet mee, zo lijkt het."

Het gevolg is een stuk straat waarvan eigenlijk niemand meer weet waaraan hij toe is. En dus: gevaarlijke situaties. "Je moet als overheid enorm voorzichtig te werk gaan als je de openbare ruimte anders gaat inrichten. *Change blindness* is een bekend begrip in de psychologie. Mensen zijn gewend aan iets en als je het dan verandert, zal dat hun in veel gevallen helemaal niet opvallen. In dit geval: als je ineens paaltjes neerzet op een plek waar die voorheen niet stonden, en je zet ze ook nog eens op rare plekken, dan is de kans zeer groot dat mensen er tegenaan knallen."

Dat gebeurde dus dit weekeinde, toen een stel op een snorfiets 's nachts pontificaal tegen een recent

geplaatst paaltje reed. Op de plek van het ongeluk liggen nog steeds brokstukken van de snorfiets die aantonen dat het een enorme klap moet zijn geweest. Beide slachtoffers liggen in kritieke toestand in een ziekenhuis.

Inmiddels heeft het stadsdeel reflectiestrips op de paaltjes laten plakken en volgens een voorbijgangster uit de buurt werd maandag in allerijl ook de defecte straatverlichting met spoed gerepareerd. Eysink Smeets maakt zich er kwaad over. "De kade is recent opgeknapt. Maar voorheen waren er eigenlijk geen problemen. Hooguit ging er als het regenachtig was wel eens een fietser onderuit over de stalen randen van de platen die hier liggen. Het is dus een goede zaak dat ze die platen hebben vervangen door platen zonder stalen rand. Tenminste, op sommige plekken." Hij wijst een aantal stukken aan waar de oude, gladde, platen nog liggen.

Volgens de veiligheidsdeskundige is door de deels nieuwe inrichting de situatie er gevaarlijker op geworden voor fietsers en voetgangers op de kade. "Het stadsdeel gaat uit van de straat, niet van de gebruikers ervan. Verbazingwekkend. Fietzers en voetgangers worden gewoon vergeten. Ik noem dat autistisch wegbeheer. Het fietspad ligt onlogisch, de paaltjes staan op zeer onlogische plekken en de borden die aangeven dat er iets is veranderd of dat mensen wellicht kunnen uitglijden over gladde stalen plaatranden, zijn zeer onlogisch en slecht zichtbaar."

Met name het feit dat het stadsdeel opnieuw in de fout gaat, maakt Eysink Smeets boos. In de nieuwjaarsnacht 2007/2008 overleed een vrouw

nadat ze met haar auto te water was geraakt.

"Toen raakten ze in paniek en zijn ze, zonder erover na te denken, noodmaatregelen gaan nemen. Maar het stadsdeel is hardleers, ze blijven dezelfde fouten maken: zeer onduidelijk en dus gevaarlijk wegbeheer."

En nog steeds maakt Oost in het wegbeheer er een rommeltje van, zegt Eysink Smeets. Het is een onschuldig, maar wel veelzeggend voorbeeld dat hij aanhaalt. "Recent nog werden aan het andere einde van de Veemkade fietsparkeervakken pontificaal voor de ingang van de Albert Heijn op straat geschilderd. Dat bedenkt je toch niet?"

Op een landelijke veiligheidsconferentie afgelopen najaar heeft Eysink Smeets het wegbeheer van het stadsdeel nog aangehaald als een voorbeeld van hoe het niet moet. "Kennelijk wordt dit soort zaken geregeld door technuten die niet snappen hoe de menselijke psyche werkt of daar misschien wel gewoon maling aan hebben."

Stadsdeel Oost gaat niet inhoudelijk op de verwijten van Eysink Smeets in. Woordvoerder Annelies van Dijk laat in een reactie weten dat het stadsdeel de situatie buitengewoon serieus neemt.

Van Dijk: "Het ongeluk op de Veemkade is aanleiding om de inrichting van de openbare ruimte in het gebied opnieuw onder de loep te nemen. Daarbij betrekken we ook externe deskundigen. Als blijkt dat er extra maatregelen nodig zijn, dan nemen we die."

'Fietzers en voetgangers zijn gewoon vergeten: autistisch wegbeheer'

Marnix Eysink Smeets inspecteert de

Amsterdamse Veemkade. De specialist veiligheid woont in de buurt en kent de situatie goed. 'Ze snappen niet hoe de menselijke psyche werkt.'

FOTO KLAAS FOPMA

